

NOTAT OM GYLDIGHEDEN AF AFTALER INDGÅET DIGITALT – INTRANOTE SIGNING

1. INDLEDNING

Dette notat omhandler gyldigheden af aftaler, der indgås elektronisk ved hjælp af det af IntraNote A/S ("IntraNote") udviklede produkt, IntraNote Signing, som gør det muligt at underskrive dokumenter elektronisk.

2. BESKRIVELSE AF INTRANOTE SIGNING

IntraNote Signing giver IntraNotes kunder mulighed for at få underskrevet dokumenter ved hjælp af en elektronisk underskrift. Processen initieres ved, at afsender sender dokumentet pr. e-mail til en eller flere modtagere. Den elektroniske underskrift sker herefter enten i) ved mekanisk underskrift, dvs. en computergeneret underskrift, som modtageren vælger i løsningen, eller ii) ved, at modtageren underskriver direkte på en trykfølsom skærm.

IntraNote Signings underskriftssystem verificeres via et AATL-certifikat, som er en forkortelse for *Adobe Approved Trust List Certificate* (herefter betegnet "Certifikatet").

Certifikatet består af nogle avancerede krypteringsalgoritmer, som har til formål at verificere ægtheden af underskrift og underskriver samt forhindre senere ændringer i et underskrevet dokument.

Certifikatet vil fremtræde som et segl i toppen af et IntraNote Signing-underskrevet dokument. Seglet vil angive en elektronisk sti, som med hjælp fra IntraNote kan lede tilbage til underskriveren og de konkrete omstændigheder ved underskriften.

I tillæg til Certifikatet medfølges et dokument underskrevet med IntraNote Signing af en transaktionslog, der beskriver underskriftsprocessen.

Når underskriftsprocessen er afsluttet i IntraNote Signing, modtager afsender og modtager/underskriver af dokumentet det underskrevne dokument pr. e-mail, forseglet med Certifikatet og vedlagt transaktionsloggen. Er der flere underskrivere, modtages dokumentet af alle parter, når samtlige parter har underskrevet.

3. VURDERING

3.1 Afgrænsning

IntraNote Signings underskriftssystem giver anledning til to overordnede overvejelser:

1. Hvorvidt en aftale, der er underskrevet med en computergeneret underskrift eller ved underskrift på en trykfølsom skærm, er gyldig i henhold til dansk ret? (punkt 3.2)

2. I hvilket omfang er en elektronisk underskrift effektiv som et bevis foret påstået kontraktforhold? (punkt 3.3)

I det følgende vil problemstillingerne blive gennemgået separat.

Der er i vurderingen alene taget stilling til selve tiltrædelsesproblematikken. Det er således forudsat, at de øvrige krav, der gælder i forhold til indgåelse af aftaler, er opfyldt, såsom overholdelse af eventuelle særlige krav til oplysningspligt og rådgivning forud for aftaleindgåelsen mv.

Notatet tager tilsvarende ikke stilling til de eventuelle efterfølgende indsigelser, som en aftalepart måtte fremsætte, herunder eksempelvis tilsidesættelse af særlige oplysnings- eller rådgivningsforpligtelser i tilknytning til indgåelse af en aftale.

3.2 Er en aftale, der er underskrevet med en computergeneret underskrift eller ved underskrift på en trykfølsom skærm, gyldig i henhold til dansk ret?

En forudsætning for at anvende elektroniske signaturer til at underskrive en given aftale er, at der ikke er noget formelt krav til den type aftale, som parterne har til hensigt at indgå.

EU har udstedt forordningen "forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og pålidelige tjenester til elektroniske transaktioner i det indre marked ("Forordningen"), som yderligere harmoniserer lovgivningen vedrørende elektroniske signaturer og elektroniske signaturer. Forordningen har til formål at øge tilliden til elektroniske transaktioner på det indre marked ved at indføre omfattende og grænseoverskridende rammer på tværs af sektorerne for at sikre pålidelige og let anvendelige elektroniske transaktioner.

Dansk ret indeholder dernæst som hovedregel ingen formkrav, herunder underskriftskrav, som betingelse for en aftales gyldighed. Aftaler kan således indgås, selvom aftalen ikke underskrives, hvis blot parternes vilje til at indgå den pågældende aftale har manifesteret sig på anden vis, f.eks. en mundtlig godkendelse, et klik med musen eller stiltiende gennem parternes adfærd.

Hovedreglen kan fraviges ved lov eller ved aftale, f.eks. derved, at en aftales gyldighed er betinget af parternes underskrift. Et eksempel herpå er en ægtepagt, som ifølge retsvirkningsloven først betragtes som gyldigt indgået ved parternes underskrift.

Der findes dog ikke en generel lovregel om, at indgåelse af aftaler skal underskrives for at have gyldighed.

Ovennævnte hovedregel gælder således som det klare udgangspunkt ved enhver form for aftaleindgåelse omfattet af dansk ret.

Det er dog værd at bemærke, at en underskrift på en aftale kan udgøre en fordel og opfylder en vigtig funktion som bevis for kontraktparternes vilje til at indgå aftaler i henhold til aftalen. Se mere nedenfor under afsnit 3.3.

3.3 Er en elektronisk underskrift effektiv som et bevis for et påstået kontraktforhold?

Som konkluderet under punkt 3.2, kan aftaler gyldigt indgås ved brug af IntraNote Signings underskriftssystem. I tilknytning til gyldighedsspørgsmålet opstår bevisspørgsmålet. Typeeksemplet er aftaler, som ikke indeholder parternes underskrifter, men er mundtligt godkendt af begge parter. Sådanne aftaler er som udgangspunkt gyldige, men den efterfølgende bevisbyrde for aftalens eksistens kan være svær at løfte.

På samme måde kan der opstå et bevismæssigt problem, såfremt parterne har valgt at indgå en aftale ved brug af elektronisk underskrift. Det kan eksempelvis tænkes, at den elektroniske underskrift af tekniske årsager ikke gengives på samme måde som en underskrift på en fysisk aftale, eller at den elektroniske underskrift er mistet som følge af et it-nedbrud.

4. KONKLUSION

Der gælder ikke et underskriftskrav som gyldighedsbetingelse for indgåelse af aftaler. Det må således med baggrund heri konkluderes, at såvel aftaler, der ikke ifølge lovgivningen skal underskrives for at være bindende, som aftaler, der ifølge lovgivningen kræver en underskrift, gyldigt kan indgås ved hjælp af IntraNote Signing.

I forlængelse af dette gyldighedsspørgsmål opstår et bevisspørgsmål.

Signaturer oprettet med IntraNote Signing er dog knyttet til underskriveren via sin e-mail og IP-adresse. Ifølge IntraNote, sikrer certifikat- og transaktionsloggen et højt niveau af tillid og sporbarhed og tjener som beskyttelse mod senere ændringer. Underskriveren har dernæst kontrol over signaturprocessen, idet gennemførelsen forudsætter, at underskriveren aktivt både igangsætter og udfører en sådan signaturproces. Under forudsætning af, at disse vilkår er til stede, vurderer vi derfor, at elektroniske signaturer genereret i Intranote er forsynet med et tilfredsstillende sikkerhedsniveau, hvorfor værdien som bevis er høj.

København, 22. november 2017

Bird & Bird

Jesper Langemark
Advokat, partner

Caroline Smith
Advokatfuldmægtig